

Raadsvergadering
28 mei 2015

Agendanummer

Onderwerp
Adviesvoorstel toekomstige subsidiëring peuteropvang Steenbergen.

Steenbergen; 28 april 2015

Aan de raad,

1. Inleiding

In december 2011 heeft uw raad de beleidsnotitie Peuterspeelzaalwerk Nieuwe Stijl vastgesteld. De gemeente nam hierin vanaf 2014 alleen nog haar wettelijke taak om voor doelgroepkinderen (kinderen met een ontwikkelingsachterstand) een kwalitatief voorschools educatief programma aan te bieden.

De uitvoering van het beleid ligt bij de Stichting Peuterspeelzalen Steenbergen die hiervoor een subsidie ontvangt. Voorwaarde was dat het peuterspeelzaalwerk zeer nauw samen zou werken met de kinderopvang mede om financiering van peuteropvang haalbaar te maken. Deze samenwerking is onvoldoende tot stand gebracht. Mede hierdoor maar ook vanwege de crisis heeft de Stichting Peuterspeelzalen in 2014 te kampen gekregen met financiële tekorten.

Naar aanleiding van de tekorten is met zowel Peuterspeelzaalwerk als met Kinderopvangorganisatie "Zo" afgesproken dat zij eind maart 2015 een plan zouden indienen om tot exploitabele, geharmoniseerde peuteropvang in Steenbergen te komen. Beide organisaties hebben een "Advies harmonisatie 2- en 3 jarigen gemeente Steenbergen" aangeleverd.

Via dit voorstel adviseren wij u het ontvangen advies/planvorming plus over de reparatie van de ontstane tekorten bij de Stichting Peuterspeelzalen over 2014.

2. Overleg gevoerd met

Intern : R. Reijngoudt (hoofd afdeling Beleid), R. Hamers (afd. Financiën) en wethouder C. van Geel.

Extern : de heer P. Korzilius van Stichting Peuterspeelzaalwerk Steenbergen en mevrouw C. Koek van Zo Kinderopvang en Buitenschoolse opvang.

3. Achtergrond

3.1. Vastgesteld beleid

Met vaststelling van de beleidsnotitie Peuterspeelzaalwerk Nieuwe Stijl in december 2011 heeft de gemeente zich vanaf 2014 alleen gericht op haar wettelijke taak en dat is het financieren van voorschoolse educatie voor doelgroepkinderen (kinderen met een (taal) - ontwikkelingsachterstand. Financiering van het reguliere peuterspeelzaalwerk werd daarmee een taak van de Stichting Peuterspeelzalen Steenbergen.

Dit heeft vanaf 2014 geresulteerd in een subsidiebijdrage van € 234.179 op basis van 61 doelgroepkinderen. Per doelgroepplaats wordt een bedrag van € 3.839 betaald waarin eveneens de lagere ouderbijdrage voor doelgroepkinderen wordt gecompenseerd.

3.2. Ontstane situatie peuterspeelzaalwerk

Eind 2014 werd duidelijk dat de stichting de financiering van het peuterspeelzaalwerk niet meer rond kon krijgen en er ernstige financiële tekorten ontstonden. Gezien de financiële nood van de stichting is toen afgesproken om te starten met bevoorschotting van de subsidie over 2015.

In het najaar van 2014 is gesproken met de Stichting Peuterspeelzalen en met kinderopvangorganisatie "Zo". Overeengekomen is dat beide organisaties eind maart 2015 een plan in zouden dienen om exploitabele peuteropvang in Steenbergen te realiseren.

3.3. Planvorming exploitabele peuteropvang

Eind maart 2015 is een "Advies harmonisatie 2- en 3 jarigen gemeente Steenbergen" van het peuterspeelzaalwerk en Zo kinderopvang ontvangen.

Het Plan gaat inhoudelijk in op het belang van voorschoolse educatie en toeleiding, doorgaande leerlijn, uitgangspunten voor harmonisatie en samenwerking en integrale kindbenadering met het onderwijs. Vervolgens wordt ingegaan op het aanbod met de exploitatie en subsidiebehoefte.

3.3.A. Inhoudelijk reactie op planvorming

Wat in de planvorming inhoudelijk (kwalitatief) wordt aangegeven betreft hoofdzakelijk de voortzetting van het beleid zoals dat in 2011 is vastgesteld plus de vastgestelde beslispunten uit de "Evaluatie Peuterspeelzaalwerk 2012-2013".

Wij stellen u voor om de volgende uitgangspunten te handhaven:

- vergaande harmonisatie van peuterspeelzaalwerk met kinderdagopvang resulterend in integrale kindcentra;
- voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, Wet Oké en overige wet- en regelgeving die van toepassing is;
- toeleiding doelgroepkinderen via de Thuiszorg West-Brabant;
- toeleiding conform de vastgestelde doelgroepdefinitie;
- aanbod aan peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar;
- organisatie van een doorgaande leerlijn met warme overdracht;
- voldoen aan de maximale ouderbijdrage voor doelgroepkinderen conform de adviestabel van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG);
- aanbieden van kwalitatief volwaardige VVE (voorschoolse educatie);
- subsidiëring van één organisatie voor peuterspeelzaalwerk in Steenbergen conform vastgesteld beleid in 2011.
- komen tot één organisatie die geharmoniseerde peuteropvang aanbiedt in Steenbergen.

In afwijking van het bestaande beleid stellen wij u eveneens voor om de onderstaande uitgangspunten over te nemen uit het advies van het peuterspeelzaalwerk en kinderopvang:

- Streven naar een bereik van alle doelgroepkinderen in Steenbergen (in de planvorming is dit op peildatum 1 februari 2005 een aantal van 63 doelgroepkinderen).
- financiering van peuters van eenverdieners (twee ouders waarvan er een werkt) en die niet voor een kinderopvangtoeslag in aanmerking komen vanuit de Wet Kinderopvang en vanuit de gemeente.

Onderbouwing

Verhoging aantal doelgroepkinderen

Het huidige beleid gaat uit van subsidiëring van 61 doelgroepkinderen. Het belang om ontwikkelingsachterstanden bij peuters vroegtijdig aan te pakken werpt zijn vruchten op latere leeftijd af.

Het bereiken van doelgroepkinderen is daarom belangrijk om op die manier geen kind tussen wal en schip te laten vallen.

Het bereiken van meer doelgroepkinderen betekent dat er ook meer subsidie verstrekt moet worden. Tijdens behandeling van het huidige beleid in uw raad, in 2011, is gesteld dat er vooralsnog uitgegaan wordt van 61 doelgroepkinderen. Als zich een hoger aantal doelgroepkinderen voordoet moet dit gewijzigd kunnen worden. Voorgesteld wordt nu om het aantal op te hogen naar 63 doelgroepkinderen.

Subsidiëring peuters eenverdieners

De eenverdieners betreft een groep die niet onder de Wet Kinderopvang vallen en waarvoor op dit moment ook geen gemeentelijke verantwoordelijkheid bestaat. Zij moeten alle kosten voor peuteropvang zelf betalen. Deze groep kan er echter veelal niets aan doen dat zij eenverdiener worden als een van de ouders, vanwege de recessie, ontslag krijgt en niet meer werkt. Daarmee verliezen ze het recht op kinderopvangtoeslag en moeten vervolgens de kosten zelf betalen. Omdat bezoek van een voorschoolse voorziening voor alle peuters belangrijk is, adviseren wij u om ook deze groep te subsidiëren. Zoals uit de raming in de planvorming is aangegeven, kan subsidiëring op basis van een aantal van 59 peuters van eenverdieners vastgesteld worden.

Onderzoek inkomensafhankelijke bijdrage

In overleg met het Peuterspeelzaalwerk / kinderopvang wordt op een later moment onderzocht of het in rekening brengen van een inkomensafhankelijke bijdrage voor de eenverdieners haalbaar is.

3.3. B. Toelichting financiële deel

Op basis van peildatum 1 februari 2015 brengt de planvorming vier categorieën peuters in beeld en wel:

1. Doelgroepkinderen
2. Wet Kinderopvang kinderen van alleenstaande ouders.
3. Wet Kinderopvang kinderen van tweeverdieners.
4. Kinderen van eenverdieners (twee ouders waarvan er één werkt).

Voor de categorieën 1 (doelgroepkinderen) en 4 (peuters eenverdieners) hebben peuterspeelzaalwerk en kinderopvang aangegeven dat er een subsidiebehoefte bestaat. Deze doelgroepen vallen namelijk niet onder de Wet Kinderopvang waar ouders een toeslag kinderopvang ontvangen. De categorie "Doelgroepkinderen" is een verantwoordelijkheid van de gemeente. De doelgroep eenverdieners is dat tot nu toe niet zoals bovenstaand toegelicht.

De categorieën 2 en 3 zijn kostendekkende groepen voor de peuteropvang zoals uit de begroting in de bijlage van het Advies 2- en 3 jarigen blijkt. Peuterspeelzaalwerk en Kinderopvang geven in hun planvorming aan dat bij deze groepen wel het risico bestaat dat de geraamde inkomsten kunnen fluctueren. Zij verzoeken om deze reden om een risico-opslag die de gemeente betaalt.

Voorstel inzake Risico-opslag

Gezien de slechte financiële positie van het peuterspeelzaalwerk is het enerzijds begrijpelijk dat er om een risico-opslag wordt gevraagd. De stichting probeert op die manier bij een tegenvallende exploitatie de consequenties bij de gemeente neer te leggen. Zo kan logisch gezien een buffer opgebouwd worden voor toekomstige tegenvallers.

Bedrijfsrisico

Het is echter niet reëel én niet wenselijk wanneer de gemeente het bedrijfsrisico van de Stichting Peuterspeelzalen op zich gaat nemen. Het bedrijfsrisico is een nadrukkelijke verantwoordelijkheid van de Stichting Peuterspeelzalen zelf. De stichting bepaalt tenslotte ook zelf haar bedrijfsdoelstellingen en de manier waarop zij tot een sluitende en gezonde exploitatie kan komen. Verder bevordert het zelf nemen van het bedrijfsrisico de ondernemersgeest. Wanneer de gemeente het bedrijfsrisico over zou nemen vervalt bij de Stichting iedere prikkel om tot een gezonde exploitatie te komen. Dit is niet raadzaam. Daarnaast is de stichting (na besluitvorming) zeker van de inkomsten die zij uit gemeentelijke subsidie ontvangen. Wij adviseren u dan ook om niet in te stemmen met de gevraagde risico-opslag.

3.3. C. Fricatiekosten / (Verlaging exploitatiekosten en scholingskosten kinderopvang)

In de planvorming wordt gesproken over frictiekosten. Er is echter nog geen sprake van het samengaan van peuterspeelzaalwerk met kinderopvang in één geharmoniseerde organisatie. De benaming frictiekosten dekt daarom niet de lading omdat er nog geen "latende" organisatie en een "nieuwe" organisatie bestaat. In de keuzevarianten die als bijlage bij deze nota zijn gevoegd is het woord frictiekosten wel gehandhaafd.

In het onderstaande schema is weergegeven waaruit de frictiekosten zijn opgebouwd.

Schema 1: Overzicht "Fricatiekosten"

"Fricatiekosten" Peuterspeelzaalwerk	Bedrag	"Fricatiekosten" kinderopvang	Bedrag
- Daling huisvestingskosten Blozekriekske	€ 4.785	- Verlaging huur Podium	€ 10.000
- Daling huur Siemburg	€ 5.625	- Verlaging huur Siemburg	€ 5.625
- Overname kosten Dobbelsteen	€ 3.082	- Scholingskosten	€ 4.050
Totaal	€ 13.492		€ 19.675
Totaal alles	€ 33.167 *		

* Cijfers o.b.v. aangepaste kostenraming d.d. 21-4-2015

Hoe om te gaan met de frictiekosten?

Wij stellen u voor om vooralsnog niet in te stemmen met verlaging van de huisvestingskosten van het peuterspeelzaalwerk en kinderopvang plus scholingskosten voor de kinderopvang. De organisaties zijn weloverwogen de huisvesting op genoemde locaties aangegaan wetende om welke huurprijs het ging. Bovendien heeft het niet de voorkeur om een commerciële organisatie als de kinderopvang te subsidiëren. Instemmen met verlaging van de kosten geeft tekorten op de gemeentebegroting. Dit is geen wenselijke situatie. Omdat de toekomstige gemeentelijke subsidiëring gebaseerd is op vaste bedragen en het peuterspeelzaalwerk/ kinderopvang peuters onder de Wet Kinderopvang kan brengen met bijbehorende opbrengsten, mag verwacht worden dat dit tot een betere financiële positie van het peuterspeelzaalwerk leidt.

3.3.D. Keuzevarianten toekomstige subsidiëring

Naar aanleiding van de ingediende planvorming bestaan er verschillende varianten voor de toekomstige subsidieverstrekking. In de berekeningen is steeds uitgegaan van een bereik van 63 doelgroepkinderen en 59 peuters van eenverdieners. Uitzondering is variant 3 waar met 49 peuters is gerekend.

Toelichting

KEUZEVARIAANT 1

Omschrijving : Deze variant betreft voortzetting van het huidige subsidiebeleid.

Uitgangspunt : De gemeente verstrekt subsidie voor de doelgroepkinderen op basis van een bedrag per voorschoolse plaats van € 3.839 voor maximaal 61 doelgroepkinderen. De totale subsidie bedraagt € 234.179 per jaar.

Dagdelen : 2,5 uur per dagdeel / 4 dagdelen per week.

Fricatiekosten : Geen onderdeel van het huidige beleid.

Garantstelling : Geen onderdeel van het huidige beleid.

Bijzonderheid : Geen bijzonderheden.

Extra subsidie : Geen extra subsidie nodig.

KEUZEVARIAANT 2

- Omschrijving : Deze variant betreft de optie die in het Advies van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang in bijlage 2 is aangegeven. De variant is gebaseerd op een bereik van 238 peuters.
- Uitgangspunt : De gemeente verstrekt subsidie voor de doelgroepkinderen en peuters van eenverdieners, betaalt de frictiekosten en verstrekt een risico-opslag.
- Dagdelen : 3 uur per dagdeel / 4 dagdelen per week.
- Frictiekosten : Bijdrage verstrekken in de gevraagde frictiekosten van € 33.167.
- Garantstelling : Bijdragen verstrekken voor de risico-opslag van € 52.711.
- Bijzonderheid : De kosten liggen in deze variant hoger dan in variant 3 omdat hier wordt uitgegaan van 59 peuters van eenverdieners in plaats van 49.
- Extra subsidie : Bovenop de huidige subsidie van € 234.179 is een extra subsidie nodig van € 101.626

KEUZEVARIAANT 3

- Omschrijving : Deze variant betreft de optie die in het Advies van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang in bijlage 3 is aangegeven. De variant is gebaseerd op een bereik van 410 peuters.
- Uitgangspunt : De gemeente verstrekt subsidie voor de doelgroepkinderen en peuters van eenverdieners, betaalt de frictiekosten en verstrekt een risico-opslag.
- Dagdelen : 3 uur per dagdeel / 4 dagdelen per week.
- Frictiekosten : Bijdrage verstrekken in de gevraagde frictiekosten van € 33.167.
- Garantstelling : Bijdrage verstrekken voor de risico-opslag van € 82.668.
- Bijzonderheid : De kosten liggen in deze variant lager dan in variant 2 omdat gerekend wordt met 49 peuters van eenverdieners.
- Extra subsidie : Bovenop de huidige subsidie van € 234.179 is een extra subsidie nodig van € 92.004.

KEUZEVARIAANT 4

- Omschrijving : Deze variant betreft een alternatief voor toekomstige subsidiëring van de peuteropvang.
- Uitgangspunt : De gemeente verstrekt subsidie voor 63 doelgroepkinderen op basis van € 3.839,-- per voorschoolse plaats (huidig beleid) én subsidie voor 59 peuters van eenverdieners op basis van de kostprijs van € 6,84 per uur/ per peuter.
- Dagdelen : Doelgroepkinderen 3 uur per dagdeel / 4 dagdelen per week
Peuters eenverdieners 3 uur per dagdeel / 2 dagdelen per week.
- Frictiekosten : Geen bijdrage verstrekken in de gevraagde frictiekosten van € 33.167.
- Garantstelling : Geen bijdrage voor de risico-opslag verstrekken.
- Bijzonderheid : Geen bijzonderheden.
- Extra subsidie : Bovenop de huidige subsidie van € 234.179 is een extra subsidie nodig van € 68.459.

In het onderstaande schema ziet u een samenvattend overzicht met de financiële consequenties van de vier varianten. In de bijlage bij deze nota zijn de vier keuzevarianten in een excelbestand verder uitgewerkt.

Schema 2 : Samenvatting keuzevarianten toekomstige subsidiëring peuterspeelzaalwerk.

Keuze-variant	Inhoudelijk	Subsidie-behoefte	Minus huidige subsidie	Meerkosten t.o.v. huidige subsidie
1	Handhaven huidig beleid	€ 234.179		Geen.
2	Volledig opvolgen Advies PSZ en KDV / o.b.v. 238 peuters	€ 335.805	€ 234.179	€ 101.626
3	Volledig opvolgen Advies PSZ en KDV / o.b.v. 410 peuters (100% bereik)	€ 326.183	€ 234.179	€ 91.004
4	Bereiken van 63 doelgroepkinderen + 59 peuters eenverdieners o.b.v. € 3.839/ VVE plaats en € 6,84 / uur voor 59 peuters van eenverdieners / 3 uur per dagdeel.	€ 302.638	€ 234.179	€ 68.459

4. Overwegingen

Handhaven van het huidige beleid (Keuzevariant 1) biedt geen toekomst voor het peuterspeelzaalwerk. Kinderopvangorganisatie "Zo" geeft in dit verband aan dat zij best wil samenwerken met het peuterspeelzaalwerk maar dat de financiële positie van de peuterspeelzalen zodanig slecht is dat dit vooralsnog geen optie is. Pas als het peuterspeelzaalwerk een gezonde financiële positie heeft, kunnen er stappen gezet worden om tot daadwerkelijke fusie over te gaan. Een stabiel subsidiebeleid van de gemeente is hiervoor in de toekomst een voorwaarde.

Door een keuze te maken voor variant 4 voor toekomstige subsidiëring van de peuteropvang wordt dit stabiele beleid haalbaar. Met deze variant neemt de gemeente haar verantwoording voor het aanbieden van voorschoolse educatie voor 63 doelgroepkinderen. Daarnaast subsidieert de gemeente 59 peuters van eenverdieners minus de ouderbijdrage. Echter zonder een bijdrage beschikbaar te stellen voor frictiekosten en risico-opslag zoals eerder in deze nota is onderbouwd.

5. Middelen

De totaal benodigde subsidie voor variant 4 bedraagt € 302.638. Het huidige subsidiebudget is € 234.179. Voor toekomstige subsidiëring van de peuteropvang is een aanvullende subsidie noodzakelijk van € 68.459. Deze kosten kunnen voor 2015 ten laste worden gebracht van de Algemene reserve. Voor 2016 en volgende jaren worden de kosten opgenomen in de respectievelijke begrotingen.

5.1. Reparatie financiële tekort 2014

Het financiële tekort over 2014 bedraagt op basis van de Jaarrekening 2014 met balans en liquiditeitspositie per 1 januari 2015 totaal € 97.800. Voorgesteld om de Stichting op basis van de genoemde liquiditeitspositie extra te subsidiëren. Het bedrag van € 97.800 kan ten laste worden gebracht van de algemene reserve.

6. Risico's

De wijze van toekomstige subsidiëring sluit aan bij de subsidiebehoefte van de peuteropvang. Verwacht mag worden dat dit geringe risico's met zich meebrengt. De gemeente maakt een stabiel subsidiebeleid mogelijk.

Het risico bestaat echter dat de Stichting Peuterspeelzalen en "Zo" Kinderopvang met dit voorstel niet tevreden zijn omdat zij naar hun idee hiermee te weinig financiële armslag krijgen. Zoals eerder in deze nota geadviseerd is de Stichting Peuterspeelzalen echter zelf verantwoordelijk om hun exploitatieraming waar te maken en de eventuele bedrijfsrisico's te dragen.

7. Communicatie/Aanpak

1. Na besluitvorming door uw college de Stichting Peuterspeelzalen Steenbergen en Kinderopvangorganisatie "Zo" hiervan op de hoogte stellen en het voorstel aan de raad voorleggen.
2. Na besluitvorming nader onderzoeken of het in rekening brengen van een inkomensafhankelijke bijdrage voor de eenverdieners haalbaar is.

8. Advies

Wij stellen u voor om:

1. Kennis te nemen van het Advies harmonisatie 2- en 3 jarigen gemeente Steenbergen van Peuterspeelwerk en Kinderopvang.
2. De uitgangspunten zoals benoemd onder 3.3.A. in deze nota te handhaven.
3. Te streven naar een bereik van alle doelgroepkinderen in Steenbergen.
4. Subsidie te verstrekken voor 63 doelgroepkinderen plus 59 peuters van eenverdieners.
5. Een keuze te maken voor variant 4 als toekomstige subsidiemethodiek voor de peuteropvang en het extra benodigde subsidiebedrag, ad € 68.459,- hiervoor, voor 2015 te dekken uit de algemene reserve en vanaf 2016 opnemen in de reguliere begroting.
6. Aangaande het tekort over 2014 aan de Stichting Peuterspeelzalen een extra subsidie van € 97.800 te verstrekken en ook deze subsidie ten laste te brengen van de algemene reserve.
7. Nader te onderzoeken of het in rekening brengen van een inkomensafhankelijke bijdrage voor de eenverdieners haalbaar is.
8. De Stichting Peuterspeelzalen Steenbergen en Kinderopvangorganisatie "Zo" van uw besluit op de hoogte stellen en het besluit vastleggen in een subsidieovereenkomst

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Steenbergen,
de loco-secretaris de burgemeester

R.A.J.M. Bogers

J.A.M. Vos